

Į laisvę išeisiančioms nuteistosioms – apie sveikatos draudimą ir sveikatos apsaugą

Panevėžio teritorinė ligonių kasa šiais metais pakviesta dalyvauti Panevėžio pataisos namuose vykdomoje Teisinio ir socialinio švietimo programoje. Per ją 2019-2020 metais bus organizuojami užsiėmimai, skirti į laisvę planuojamoms išleisti nuteistosioms supažindinti su sveikatos apsaugos sistema, sveikatos priežiūrą reglamentuojančiais teisės aktais, privalomojo sveikatos draudimo (PSD) svarba ir pan. Iš viso planuojami 8 susitikimai - kartą per mėnesį.

Lapkričio 27-ąją vyko pirmasis toks užsiėmimas su grupe nuteistųjų. Jame dalyvavo 14 moterų.

Panevėžio TLK atstovų vedamos paskaitos tikslas – paaiškinti netrukus į laisvę išeisiančioms nuteistosioms, kaip įgyti PSD, spręsti sveikatos priežiūros problemas, į ką atkreipti dėmesį norint gauti ligonių kasų lėšomis apmokamas sveikatos priežiūros paslaugas. Užsiėmimuose dalyvauja moterys, kurioms iki bausmės pabaigos likę 3 mėn. arba likę 1-1,5 mėn. iki galimybės taikyti LR bausmių vykdymo kodekso 157 straipsnį (Lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos).

Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stiprinimo specialistė Jūratė Valentinavičienė, tarpininkavusi derinant ligonių kasos atstovų dalyvavimą Panevėžio pataisos namų vykdomoje švietėjiškoje programoje, pastebi, kad ypač ilgus metus kalėjusioms moterims, išėjusioms į laisvę, sunku susigaudyti, kaip gauti sveikatos priežiūros paslaugas, į kurią gydymo įstaigą reikia kreiptis, ką daryti, kad nereikėtų mokėti už gydymą ir kt. Paleistiems iš laisvės atėmimo vietų asmenims aktualu susipažinti su įvairių mūsų šalies sistemų kontekste galiojančiais įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat su institucijomis, realizuojančiomis šių teisės aktų nuostatas.

Pirmajame užsiėmime Panevėžio pataisos namų moterims Panevėžio TLK Gyventojų aptarnavimo skyriaus (GAS) vedėja Sigita Paulauskienė paaiškino, kad apdraustaisiais laikomi asmenys, patys kas mėnesį mokantys PSD įmokas, taip pat kai už juos kas mėnesį tai daro darbdavys arba valstybė. Ligonų kasos atstovė detaliai išdėstė, kurios gyventojų grupės turi teisę į PSD valstybės lėšomis ir kaip šita teise pasinaudoti, kol pavyks įsidarbinti, įsigyti verslo liudijimą ar pan.

Kalbant apie valstybės lėšomis draudžiamas labiausiai socialiai pažeidžiamų asmenų grupes, paminėtos nedarbingos nėščios moterys, tėvai, auginantys vieną vaiką iki 8 m. arba du ir daugiau vaikų, kol vyriausiajam nesukakę 18 m., bedarbiai, socialinių išmokų gavėjai, asmenys, slaugantys negalią turinčius artimuosius ir turintys tai patvirtinančias teismo nutartis, sergantieji visuomenei pavojingomis ligomis ir kt.

Į laisvę išėisiančioms nuteistosioms – apie sveikatos draudimą ir sveikatos apsaugą

Nemažai dėmesio skirta PSD įmokų mokėjimo tvarkai apžvelgti, papildomo mėnesio, per kurį reikia susitvarkyti PSD (jo galiojimui pasibaigus), akcentams išdėstyti. Paaiškinta, kaip nepadaryti žalos Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžetui, kodėl vykstant į užsienį reikalinga Europos sveikatos draudimo kortelė (ESDK), kas turi teisę į dantų protezavimą Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis.

Nuteistosios supažindintos su sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, prisirašymo prie gydymo įstaigos, tyrimų skyrimo tvarka, joms patarta, kaip elgtis įvairiose situacijose gydymo įstaigose, kaip gauti siuntimą pas gydytojus specialistus ir pan. Moterims suteikta informacijos, kas gali dalyvauti prevencinėse programose, kaip tai padaryti, kokia yra šių programų nauda.

Susitikimo dalyvėms palikta ligonių kasų lankstinukų, paprašyta užpildyti anoniminę anketą, įvertinant užsiėmimo naudą, pateiktos informacijos aktualumą ir aiškumą, pateikiant pasiūlymus dėl kitų susitikimų.

Panevėžio pataisos namai – vienintelė moterų įkalinimo įstaiga, kurioje bausmę atlieka nuteistosios iš visos Lietuvos.

